

Popis pojmljiva

agregator distribuiranih izvora – subjekt na veleprodajnom TEE kojemu je osnovni cilj sudjelovanje na TEE agregacija distribuiranih izvora te natjecanje agregiranim nalozima na TEE s ciljem ostvarenja profita za sebe i članove svog agregatnog područja;

agregator posrednik – agregator distribuiranih izvora koji prenosi agregirane naloge DI na veleprodajno TEE bez optimizacije naloga članova unutar svog portfelja, to jest prije podnošenja agregiranih naloga na veleprodajno tržište nema prethodne optimizacije naloga članova već oni pasivno izlaze na veleprodajno TEE onako kako su ih podnijeli članovi agregatnog područja;

agregator distribuiranih izvora fleksibilnosti – agregator distribuiranih izvora od kojih je makar jedan distribuirani izvor fleksibilnosti;

bilančna grupa – grupa koju čini jedan ili više sudionika na tržištu električne energije za čije je odstupanje odgovoran voditelj bilančne grupe;

burza – pravna osoba odgovorna za uspostavu i vođenje organiziranog trgovanja električnom energijom za fizičku isporuku, što podrazumijeva zaprimanje ponuda za kupnju, odnosno prodaju električne energije za definirano vremensko razdoblje od strane članova burze na nepristran, razvidan i anoniman način, koja uz određivanje konačne cijene zaključenih kupoprodajnih transakcija može samostalno obavljati poslove kliringa zaključenih kupoprodajnih transakcija (burza električne energije);

CAPEX – kapitalni troškovi;

član Burze – sudionik na tržištu električne energije koji s burzom električne energije ima sklopljen odgovarajući ugovor o članstvu;

dominantni pružatelj pomoćnih usluga – pružatelj pojedinih pomoćnih usluga koje se ne nabavljuju prema tržišnim načelima;

distribuirani izvori – svi korisnici distribucijske mreže, odnosno sva postrojenja koja obavljaju djelatnosti proizvodnje, spremanja ili potrošnje električne energije, a spojeni su na distribucijsku mrežu RH;

pružatelji usluga

distribuirani izvori fleksibilnosti – distribuirani izvori koji mogu mijenjati snagu koju isporučuju/preuzimaju iz mrežu u skladu s tržišnim signalima;

distribuirani proizvođač – subjekt na maloprodajnom TEE kojemu je osnovni cilj sudjelovanje na TEE prodaja električne energije iz vlastitih distribuiranih proizvodnih kapaciteta u skladu s tržišnim signalima;

EKO bilančna grupa – bilančna grupa koju čine proizvođači električne energije i druge osobe koje obavljaju djelatnost proizvodnje električne energije, a koje imaju pravo na poticajnu cijenu sukladno sklopljenim ugovorima o otkupu električne energije;

energetska učinkovitost – odnos između ostvarenog korisnog učinka i energije potrošene za ostvarenje tog učinka;

fleksibilni kupac – krajnji kupac s mogućnošću promjene potrošnje električne energije u skladu s tržišnim signalima;

korisnik mreže – pravna ili fizička osoba koja koristi prijenosnu ili distribucijsku mrežu ili prekogranični vod za isporuku električne energije u mrežu ili preuzimanje električne energije iz mreže;

krajnji kupac (definicija prema trenutno važećim zakonima) – kupac koji kupuje električnu energiju za vlastito korištenje;

krajnji kupac (definicija prema ovoj studiji - od 7. poglavlja) – subjekt na maloprodajnom TEE kojemu je osnovni cilj sudjelovanja na TEE kupnja električne energije za vlastito korištenje;

kupac – kupac na veleprodajnom tržištu ili krajnji kupac električne energije;

kupac iz kategorije kućanstvo – kupac koji kupuje električnu energiju za vlastitu potrošnju u kućanstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti;

kupac s vlastitim spremnikom energije – krajnji kupac s mogućnošću pohrane električne energije te injekcije električne energije natrag u mrežu u skladu s tržišnim signalima;

kupac s vlastitom proizvodnjom (definicija prema trenutno važećim zakonima) – krajnji kupac koji unutar svojih postrojenja i instalacija ima postrojenje za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe i koji može isporučivati istodobno višak proizvedene električne energije u mrežu;

kupac s vlastitom proizvodnjom (definicija prema ovoj studiji) – krajnji kupac s mogućnošću proizvodnje električne energije te injekcije viška električne energije natrag u mrežu u skladu s tržišnim signalima;

kvaliteta opskrbe električnom energijom – pouzdanost napajanja i kvaliteta napona na mjestu preuzimanja, odnosno predaje električne energije te kvaliteta usluga korisnicima mreže;

mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti – sve radnje koje redovito vode provjerljivom i mjerljivom ili procjenjivom poboljšanju energetske učinkovitosti, odnosno smanjenju potrošnje energije i/ili vode;

napredni mjerni sustavi ili pametni sustavi mjerena – elektronički sustav koji može mjeriti potrošnju energije pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te prenositi i primati podatke koristeći se nekim oblikom elektroničke komunikacije;

napredna mreža – elektroenergetska mreža koja na troškovno učinkovit način može integrirati ponašanje i djelovanje svih priključenih korisnika mreže radi očuvanja ekonomski učinkovitog i održivog elektroenergetskog sustava s niskim gubicima i visokim razinama kvalitete i sigurnosti opskrbe električnom energijom;

nestandardne usluge operatora prijenosnog sustava – pridjeljive usluge iz područja nadležnosti i odgovornosti operatora prijenosnog sustava koje nisu sadržane u cijeni za korištenje prijenosne mreže i naknadi za priključenje na prijenosnu mrežu;

nestandardne usluge operatora distribucijskog sustava – pridjeljive usluge iz područja nadležnosti i odgovornosti operatora distribucijskog sustava koje nisu sadržane u cijeni za korištenje distribucijske mreže i naknadi za priključenje na distribucijsku mrežu;

nefleksibilni kupac – krajnji kupac bez mogućnosti promjene potrošnje električne energije u skladu s tržišnim signalima;

obnovljivi izvori energije – obnovljivi ne-fosilni izvori energije (energija vjetra, sunčeva energija, aerotermalna, geotermalna i hidrotermalna energija, energija mora, energija vodotoka, energija iz biomase, plina iz deponija otpada, plina iz postrojenja za obradu otpadnih voda i bioplina);

odstupanje – razlika između ostvarenja i iznosa u ugovornom rasporedu bilančne grupe;

operator distribucijskog sustava – pravna ili fizička osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju distribucijske mreže na zadanom području te za osiguravanje dugoročne sposobnosti mreže da zadovolji razumne zahtjeve za distribucijom električne energije;

operator prijenosnog sustava – pravna ili fizička osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže na zadanom području i prekograničnih prijenosnih vodova prema ostalim mrežama te za osiguravanje dugoročne sposobnosti mreže da zadovolji razumne zahtjeve za prijenosom električne energije;

operator tržišta električne energije – pravna osoba koja je odgovorna za organiziranje tržišta električne energije u skladu s odredbama ZOTEE;

operator punionice električnih vozila – subjekt na maloprodajnom TEE kojemu je osnovni cilj sudjelovanje na maloprodajnom TEE kupnja električne energije za opskrbu punionica električnih vozila u skladu s tržišnim signalima;

operator spremnika energije – subjekt na maloprodajnom TEE kojemu je osnovni cilj sudjelovanje na TEE arbitraža u skladu s tržišnim signalima;

operator mikromreže – agregator distribuiranih izvora priključenih na mrežu s mogućnošću izoliranog pogona s optimizacijom članova unutar svoje mreže;

operator virtualne distribucijske elektrane – agregator distribuiranih izvora priključenih na mrežu bez mogućnosti izoliranog pogona s optimizacijom članova unutar svoje mreže;

opskrba električnom energijom – kupnja električne energije i prodaja električne energije, uključujući preprodaju električne energije krajnjim kupcima;

opskrbljivač – elektroenergetski subjekt koji obavlja elektroenergetsku djelatnost opskrbe električnom energijom;

odziv potrošnje – promjene koje je krajnji kupac spreman napraviti u svojem obrascu potrošnje električne energije kao izravan odziv na tržišne signale ili na aktiviranje usluge sustavu koju je krajnji kupac ponudio samostalno ili putem aggregata;

OPEX – operativni troškovi;

pomoćne usluge za distribucijsku mrežu – dobavljive pojedinačne usluge koje radi ostvarenja usluga u distribucijskoj mreži dobavlja operator distribucijskog sustava od korisnika mreže koji te usluge pružaju, prema posebnim ugovorima s tim korisnicima;

priznati troškovi pružanja pomoćnih usluga – objektivni, opravdani i razvidni troškovi pružanja pomoćnih usluga;

povlašteni proizvođač – energetski subjekt i/ili druga pravna ili fizička osoba koja električnu energiju proizvodi iz obnovljivih izvora ili u pojedinačnom proizvodnom objektu istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju na visokoučinkovit način, koristi otpad ili obnovljive izvore energije na gospodarski primjeren način koji je usklađen sa zaštitom okoliša;

proizvođač električne energije – pravna ili fizička osoba koja proizvodi električnu energiju;

sudionik na tržištu električne energije – elektroenergetski subjekt i druga pravna ili fizička osoba koja je registrirana za kupnju i/ili prodaju električne energije temeljem prava na sudjelovanje na tržištu

električne energije u skladu sa Zakonom o tržištu električne energije i pravilima organiziranja tržišta električne energije;

trgovac električnom energijom – pravna ili fizička osoba koja kupuje i prodaje električnu energiju isključujući prodaju električne energije krajnjim kupcima;

uravnoteženje sustava – svi postupci koje operator prijenosnog sustava kontinuirano poduzima radi održavanja frekvencije i snage razmjene u elektroenergetskom sustavu;

usluge sustava – usluge elektroenergetskog sustava nužne za rad prijenosnog i distribucijskog sustava koje obuhvaćaju vođenje elektroenergetskog sustava, održavanje frekvencije, održavanje napona i ponovnu uspostavu napajanja, a osigurava ih operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava;

usluga fleksibilnosti – promjena obrasca proizvodnje ili potrošnje električne energije odzivom na poticaj (cjenovni signal ili aktivaciju) kako bi se pružila pomoćna usluga elektroenergetskom sustavu;

voditelj bilančne grupe – sudionik na tržištu električne energije koji je odgovoran za odstupanje jedne bilančne grupe i koji je s operatorom prijenosnog sustava sklopio ugovor o odgovornosti za odstupanje;

Popis skraćenica

- ADI – agregator distribuiranih izvora
- ADIF – agregator distribuiranih izvora fleksibilnosti
- AP – agregator posrednik
- BG – bilančna grupa
- CROPEX – Hrvatska burza električne energije
- DS – distribucijski sustav
- DI – distribuirani izvori
- EES - elektroenergetski sustav
- EU – energija uravnoteženja
- FK – fleksibilni kupac
- HROTE – Hrvatski operator tržišta električne energije
- HERA – Hrvatska energetska regulatorna agencija
- KS – kupac s vlastitim spremnikom energije
- KP – kupac s vlastitom proizvodnjom
- MPEES – Mrežna pravila elektroenergetskog sustava
- NK – nefleksibilni kupac
- HEP-ODS – operator distribucijskog sustava
- HOPS – Hrvatski operator prijenosnog sustava
- OPEV – operator punionice električnih vozila
- OMiM – operator mikromreže
- OVDE – operator virtualne distribucijske elektrane
- OSE – operator spremnika energije
- DP – distribuirani proizvođač
- PPK – prekogranični prijenosni kapacitet
- PU – pomoćne usluge
- POTEE – Pravila organiziranja tržišta električne energije
- SE – sunčane elektrane
- TEE – tržište električne energije
- TEE-DR – Tržište električne energije na distribucijskoj razini

TBG – tržišna bilančna grupa

VE – vjetroelektrane

ZOTEE – Zakon o tržištu električne energije

ZEnU – Zakon o energetskoj učinkovitosti

ZOIEVUK – Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji